

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Lukáše Pišvejce a soudců JUDr. Veroniky Burianové a Mgr. Aleše Smetanky ve věci

žalobce: P. V.
t. č. Věznice H. S.
zastoupen Mgr. Filipem Wágnerem, advokátem
sídlem Olšanská 2643/1a, 130 00 Praha 3

proti
žalované: Vězeňská služba ČR, Věznice Ostrov
sídlem Vykmanov 22, 363 01 Ostrov

o žalobách proti rozhodnutím žalované ze dne 22. 12. 2022, č. j. VS-242423/ČJ-2022-800730; ze dne 28. 12. 2022, č. j. VS-246251-2/ČJ-2022-800730; ze dne 13. 1. 2023, č. j. VS-7012/ČJ-2023-800730; a ze dne 27. 1. 2023, č. j. VS-19261/ČJ-2023-800730

takto:

- I. Žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 12. 2022, č. j. VS-242423/ČJ-2022-800730, se zamítá.
- II. Žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 28. 12. 2022, č. j. VS-246251-2/ČJ-2022-800730, se zamítá.
- III. Žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 13. 1. 2023, č. j. VS-7012/ČJ-2023-800730, se zamítá.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

IV. Žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 1. 2023, č. j. VS-19261/ČJ-2023-800730, se zamítá.

V. Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Vymezení věci

1. Včas podanými žalobami proti rozhodnutím správního orgánu ve smyslu § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ř. s.“), se žalobce domáhal zrušení shora uvedených rozhodnutí žalované ze dne 22. 12. 2022, č. j. VS-242423/ČJ-2022-800730 (dále jen „*napadené rozhodnutí I*“); ze dne 28. 12. 2022, č. j. VS-246251/ČJ-2022-800730 (dále jen „*napadené rozhodnutí II*“); ze dne 13. 1. 2023, č. j. VS-7012/ČJ-2023-800730 (dále jen „*napadené rozhodnutí III*“); a ze dne 27. 1. 2023, č. j. VS-19261/ČJ-2023-800730 (dále jen „*napadené rozhodnutí IV*“; napadená rozhodnutí I až IV souhrnně i jen jako „*napadená rozhodnutí*“).
2. Napadeným rozhodnutím I byla zamítnuta žalobcova stížnost proti rozhodnutí žalované ze dne 19. 12. 2022, č. j. VS-242423-2/ČJ-2022-800730, kterým byl žalobci uložen kázeňský trest umístění do uzavřeného oddílu na 14 dní s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení nepodmíněně dle § 46 odst. 3 písm. f) zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZVTOS“), neboť dne 19. 12. 2022 žalobce úmyslně neuposlechl příkazu vychovatele k návratu na oddíl D věznice Ostrov.
3. Napadeným rozhodnutím II byla zamítnuta žalobcova stížnost proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 12. 2022, č. j. VS-246251-2/ČJ-2022-800730, kterým byl žalobci uložen kázeňský trest umístění do uzavřeného oddílu na 7 dní s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení nepodmíněně dle § 46 odst. 3 písm. f) ZVTOS, neboť žalobce dne 23. 12. 2022 ležel na lůžku v denní době po budíčku.
4. Napadeným rozhodnutím III byla zamítnuta žalobcova stížnost proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 1. 2023, č. j. VS-7012-4/ČJ-2023-800730, kterým byl žalobci uložen kázeňský trest umístění do uzavřeného oddílu na 14 dní s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení nepodmíněně dle § 46 odst. 3 písm. f) ZVTOS, neboť žalobce 1) dne 20. 12. 2022 úmyslně zničil zapůjčený kýbl na úklid a 2) dne 22. 12. 2022 přes poučení stiskl tísňovou signalizaci, aniž by byl v ohrožení života nebo zdraví.
5. Napadeným rozhodnutím IV byla zamítnuta žalobcova stížnost proti rozhodnutí žalované ze dne 19. 1. 2023, č. j. VS-19261-3/ČJ-2023-800730, kterým byl žalobci uložen kázeňský trest umístění do uzavřeného oddílu na 14 dní s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení nepodmíněně dle § 46 odst. 3 písm. f) ZVTOS, neboť žalobce úmyslně neuposlechl příkazu zaměstnance, když dne 10. 1. 2023 stiskl přes poučení tísňovou signalizaci, aby se domohl rozhovoru s psychologem, aniž by byl žalobce v ohrožení života nebo zdraví.

II.

Žaloby a jejich doplnění

6. Žalobce podal žaloby proti napadeným rozhodnutím dne 22. 2. 2023 (viz razítko pošty na obálce s žalobou). Žaloby neobsahovaly žádné žalobní body. Na základě návrhu žalobce mu byl usnesením ze dne 13. 3. 2023, č. j. 57 A 15/2023-47, ustanoven zástupcem Mgr. Filip Wágner, advokát. Týmž usnesením byl žalobce vyzván k doplnění žalobních bodů, z nichž by bylo patrné, z jakých důvodů považuje žalobce napadená rozhodnutí za nezákonná, příp. nicotná.
7. Lhůta k doplnění žalobních bodů u napadeného rozhodnutí I uplynula žalobci dne 16. 3. 2023 (srov. výrok III usnesení ze dne 13. 3. 2023, č. j. 57 A 15/2023-47, které nabylo právní moci dne 15. 3. 2023, a jeho odůvodnění).
8. Žalobní body ohledně napadeného rozhodnutí I byly doplněny včasným podáním zástupce žalobce ze dne 14. 3. 2023, v němž žalobce uvedl, že žalovaná překročila meze správního uvážení, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů (žalovaná řádně nevypořádala námitky žalobce a neuvedla své úvahy o hodnocení důkazů). Žalobce dále tvrdil, že žalovaná si přes návrh žalobce nevyžádala stanovisko oddělení prevence a stížností věznice (dále jen „OPAS“). Žalobce dále tvrdil, že byl předmětem nátlaku ze strany odsouzených na oddílu D věznice, přičemž žalovaná to přes námitku žalobce neprošetřila. Žalovaná rovněž rezignovala na ošetření žalobce psychologem a neprovedla ani zjištění psychického stavu žalobce pro posouzení jeho způsobilosti k zařazení na OVKT.
9. Sám žalobce včasným podáním předaným věznicí k poštovní přepravě dne 17. 3. 2023 (viz odst. VI tohoto rozsudku) doplnil žalobní body o tvrzení, že se před uložením kázeňského trestu neúspěšně pokoušel vysvětlit vedoucímu výkonu trestu mjr. Bc. D. S., MBA (dále jen „VVT“), proč odmítá další oddíly, konkrétně že na oddílech H3 a D mu bylo odsouzenými vyhrožováno brutálním násilím a byl vystaven pokusům šikany, což oznámil dozorcům a ti ho z oddílu vždy odvedli. Žalobce měl od ostatních vězňů obdobné negativní informace o ostatních oddílech, a proto je odmítl. Uložení kázeňského trestu je dle žalobce mstou ze strany VVT. Žalobce poukázal na to, že sám upozornil VVT na to, že je nekuřák a na všech oddílech se kouří.
10. Lhůta k doplnění žalobních bodů u napadeného rozhodnutí II uplynula žalobci dne 22. 3. 2023 (srov. výrok IV usnesení ze dne 13. 3. 2023, č. j. 57 A 15/2023-47, které nabylo právní moci dne 15. 3. 2023, a jeho odůvodnění).
11. Žalobní body ohledně napadeného rozhodnutí II byly doplněny včasným podáním zástupce žalobce ze dne 21. 3. 2023, v němž žalobce uvedl, že žalovaná překročila meze správního uvážení, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů (žalovaná řádně nevypořádala námitky žalobce a neuvedla své úvahy o hodnocení důkazů). Žalobce dále tvrdil, že žalovaná si přes návrh žalobce nevyžádala OPAS. Žalobce dále tvrdil, že byl předmětem nátlaku ze strany odsouzených na oddílu D věznice, přičemž žalovaná to přes námitku žalobce neprošetřila. Žalovaná rovněž rezignovala na ošetření žalobce psychologem či psychiatrem. Žalovaná neprovedla ani zjištění psychického stavu žalobce pro posouzení jeho způsobilosti k zařazení na OVKT. Napadené rozhodnutí neobsahovalo náležité odůvodnění druhu a výměry kázeňského trestu. Krátká lhůta pro rozhodnutí o stížnosti nemůže být překážkou náležitého vypořádání stížných námitek. Ze stížnosti a žaloby je zjevné, že žalobce může trpět psychickým onemocněním, které mu znemožňovalo ovládnout své jednání v době spáchání stíhaného skutku, a proto měl být

před rozhodnutím zpracován znalecký posudek k jeho stavu z oboru psychiatrie. Skutkový stav věci tak nebyl náležitě zjištěn.

12. Sám žalobce včasným podáním předaným věznicí k poštovní přepravě dne 23. 3. 2023 (viz odst. VI tohoto rozsudku) doplnil žalobní body o tvrzení, že vzhledem ke svému věku trpí občasnými bolestmi zad a má neléčenou tříselnou kýlu, a proto si občas lehne na 20 až 30 minut a relaxuje, kdy vleže se mu stabilizuje vyhřezlá boule kýly a břišní stěna a uvolní si vleže záda. Dozorce, který žalobce přistihl vleže, se žalobce na důvod lehu nedotázal. Onemocnění tříselné kýly je ověřitelné u lékaře VS, ale subjektivní bolest zad lékaři potvrdit nemůže, a proto lékaři bolesti zad jako důvod lehu neuznávají. Lékaři VS bolesti zad žalobce bagatelizují a jako důvod lehu neuznali ani tříselnou kýlu. Dalším důvodem lehu byl biorytmus žalobce, který žalobce nemůže ovlivnit (večerka je ve 20 hodin, žalobce usíná o půlnoci, budíček je ve 4 hodiny a žalobce by potřeboval spát do 7 hodin). Důvodem lehu žalobce byla tedy i spánková deprivace.
13. Lhůta k doplnění žalobních bodů u napadeného rozhodnutí III uplynula žalobci dne 4. 4. 2023 (srov. výrok V usnesení ze dne 13. 3. 2023, č. j. 57 A 15/2023-47, které nabylo právní moci dne 15. 3. 2023, a jeho odůvodnění).
14. Žalobní body ohledně napadeného rozhodnutí III byly doplněny včasným podáním zástupce žalobce ze dne 3. 4. 2023, v němž žalobce uvedl, že žalovaná překročila meze správního uvážení, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů (žalovaná řádně nevypořádala námitky žalobce a neuvedla své úvahy o hodnocení důkazů). Napadené rozhodnutí neobsahovalo identifikaci účastníků řízení ani označení správního orgánu, a proto bylo nepřezkoumatelné a nicotné. Nařízení generálního ředitele Vězeňské služby, podle kterého bylo zpracováno, je v rozporu se správním řádem. VVT, který vydal napadené rozhodnutí III, se měl vyloučit, protože nemohl ve věci nestranně rozhodnout, neboť se žalobce v podané stížnosti a svém vyjádření vyjadřoval k jeho osobě. Z ničeho ani nevyplývá, že by VVT měl pravomoc o žalobcově stížnosti rozhodnout. Zavinění žalobce nebylo náležitě posouzeno, neboť nebylo provedeno náležité psychiatrické zkoumání žalobce, který je ovlivněn dosavadním výkonu trestu odnětí svobody. Žalovaná rezignovala na ošetření žalobce psychologem či psychiatrem a neprovedla ani zjištění psychického stavu žalobce pro posouzení jeho způsobilosti k zařazení na OVKT. Ze stížnosti a žaloby je zjevné, že žalobce může trpět psychickým onemocněním, které mu znemožňovalo ovládnout své jednání, a proto měl být před rozhodnutím zpracován znalecký posudek z oboru psychiatrie. Skutkový stav věci tak nebyl náležitě zjištěn. Napadené rozhodnutí neobsahovalo náležité odůvodnění druhu a výměry kázeňského trestu.
15. Lhůta k doplnění žalobních bodů u napadeného rozhodnutí IV uplynula žalobci dne 18. 4. 2023 (srov. výrok VI usnesení ze dne 13. 3. 2023, č. j. 57 A 15/2023-47, které nabylo právní moci dne 15. 3. 2023, a jeho odůvodnění).
16. Žalobní body ohledně napadeného rozhodnutí IV byly doplněny včasným podáním zástupce žalobce ze dne 17. 4. 2023, v němž žalobce uvedl, že žalovaná překročila meze správního uvážení, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů (žalovaná řádně nevypořádala námitky žalobce ohledně jeho špatného psychického stavu a neuvedla své úvahy o hodnocení důkazů). Napadené rozhodnutí neobsahovalo identifikaci účastníků řízení ani označení správního orgánu, a proto bylo nepřezkoumatelné a nicotné. Nařízení generálního ředitele Vězeňské služby, podle kterého bylo zpracováno, je v rozporu se správním řádem. VVT, který vydal napadené

rozhodnutí IV, se měl vyloučit, protože nemohl ve věci nestranně rozhodnout, neboť se žalobce v podané stížnosti a svém vyjádření vyjadřoval k jeho osobě. Z ničeho ani nevyplývá, že by VVT měl pravomoc o žalobcově stížnosti rozhodnout. Zavinění žalobce nebylo náležitě posouzeno, neboť nebylo provedeno náležité psychiatrické zkoumání žalobce, který je ovlivněn dosavadním výkonu trestu odnětí svobody, a příslušný znalecký posudek. Žalovaná rezignovala na ošetření žalobce psychologem či psychiatrem a neprovedla ani zjištění psychického stavu žalobce pro posouzení jeho způsobilosti k zařazení na OVKT. Ze stížnosti a žaloby je zřejmé, že žalobce může trpět psychickým onemocněním, které mu znemožňovalo ovládnout své jednání, a proto mu žalovaná měla zabezpečit zdravotní péči dle § 16 odst. 6 ZVTOS, což vedlo k opakovanému uložení kázeňského trestu žalobci za obdobné jednání, a dále žalovaná měla před rozhodnutím nechat zpracovat znalecký posudek z oboru psychiatrie. Skutkový stav věci tak nebyl náležitě zjištěn. Napadené rozhodnutí neobsahovalo náležité odůvodnění druhu a výměry kázeňského trestu.

17. Soud v souladu s § 71 odst. 2 in fine ve spojení s § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. nepřihlížel k podání žalobce datovanému 21.3.23–24.3.23 a založenému na čl. 140 - 141 soudního spisu, jímž žalobce podle jeho obsahu doplnil další žalobní body ohledně napadených rozhodnutí III a IV. Toto podání žalobce předal věznicí k odeslání dne 4. 9. 2023 a soudu bylo doručeno dne 5. 9. 2023. Rozšíření žaloby o další žalobní body je však možné jen ve lhůtě pro podání žaloby, která ve vztahu k napadeným rozhodnutím III a IV uplynula již v dubnu 2023 (viz výše).

III.

Vyjádření žalované k žalobám

18. Podle žalované argumentuje žalobce účelově a nepodloženě. Žalovaná poukázala na to, že na řízení se nevztahoval správní řád. U druhu trestu uloženého žalobci se nevyžaduje předchozí posouzení lékaře dle § 49 odst. 1 ZVTOS, přestávka mezi výkony kázeňských trestů se nevyžaduje podle § 49 odst. 4 ZVTOS a výkon lze přerušit či odložit na základě rozhodnutí lékaře podle § 66 odst. 1 vyhlášky č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody (dále jen „ŘVTOS“). Ze spisové dokumentace vyplývá, že žalobce se předmětných kázeňských přestupků dopustil zaviněně způsobem popsáným ve výroku rozhodnutí, přičemž v rozhodnutí je dostatečně odůvodněn druh a výše kázeňského trestu. Žalobce měl vždy možnost vyjádřit se ke všem skutečnostem, které se mu kladou za vinu, a důkazům o nich, avšak žalobce nikdy nic konkrétního nenavrhoval a uváděl pouze jeho ničím nepodložené subjektivní pocity o svém zdravotním a psychickém stavu, které nebyly objektivně ničím potvrzeny. Žalovaná uzavřela, že žalobce spáchal stíhané kázeňské přestupky porušením § 28 odst. 1 ZVTOS.
19. Žalovaná k vyjádření k žalobám přiložila písemné vyjádření VVT, psychologky věznice Ostrov Mgr. L. M. a vedoucího OPAS mjr. Mgr. D. D., podle něhož žalobce nepodal žádnou stížnost a nesdělil žádné konkrétní informace o negativní činnosti spoluodsouzených. Tyto listiny označené jako příloha vyjádření k žalobám považoval soud za součást procesního podání žalované.
20. Žalovaná navrhla, aby soud žaloby zamítl.

IV.

Vyjádření účastníků při jednání

21. Při jednání účastníci setrvali na svých dosavadních procesních stanoviscích.
22. V závěrečném návrhu zástupce žalobce uvedl, že napadená rozhodnutí jsou nepřezkoumatelná pro nedostatek odůvodnění, byla vydána podjatými osobami vzhledem k tomu, že již ve věcech žalobce předtím rozhodovaly, a správní orgány dostatečně nezkoumaly psychický stav žalobce.
23. Žalobce se obsáhle vyjadřoval při obou jednání soudu, avšak většina jeho přednesů se netýkala projednávaných žalob. K věcem, které byly předmětem soudního řízení, žalobce uvedl následující: Žalobce uvedl, že příkazu vychovatele k ubytování na oddílu D uposlechl (k napadenému rozhodnutí I), že ležel z důvodu onemocnění únavovým syndromem (k napadenému rozhodnutí II), že vědro rozšlapal a tísňový hlásič stiskl v obou případech úmyslně v reakci na chování dozorců, kteří ho uráželi, tykali mu a páchali na něm psychický a fyzický teror – tísňovým hlásičem chtěl docílit rozhovoru s vychovatelem a speciálním pedagogem (k napadenému rozhodnutí III) a že tísňový hlásič stiskl proto, že byl v ohrožení života vzhledem ke každodenním urážkám a tykání ze strany dozorců (k napadenému rozhodnutí IV).
24. Žalovaný při jednání soudu poukázal na to, že žalobce ve vztahu k napadenému rozhodnutí I nikdy nesdělil ničeho konkrétního k údajnému nátlaku spoluodsouzených a ve vztahu k ostatním napadeným rozhodnutím neuvedl žalobce nic, co by ho vyvíňovalo, kdy žalobcova tvrzení ohledně zdravotního stavu (fyzického i psychického) nebyla lékařem ani psycholožkou osvědčena.

V.

Důkazní návrhy

25. Soud pro nadbytečnost neprovedl účastníky navržené důkazy.
26. Oba účastníci shodně k důkazu navrhli výslech sv. mjr. S. (VVT), zaměstnance žalované – žalovaný k prokázání svého písemného procesního vyjádření a vysvětlení důvodů napadených rozhodnutí a žalobce ústy svého zástupce k prokázání toho, jak bylo a je zacházeno s žalobcem ve výkonu trestu odnětí svobody, jak byly vykonávány kázeňské tresty, v jakém poměru je svědek s kolegy, kteří udělovali kázeňské tresty, a jakým způsobem svědek komunikuje s žalobcem. Skutečnosti, které byly takto účastníky výslovně při jednání specifikovány jako předmět navržené svědecké výpovědi, nemohly mít vliv na rozhodnutí soudu. Soud písemné procesní vyjádření žalované vzal na vědomí a důvody napadených rozhodnutí nebyla žalovaná oprávněna doplňovat v soudním řízení správním svědeckou výpověď svého zaměstnance (srov. § 75 odst. 1 s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že předmětem soudního řízení správního byla zákonnost napadených rozhodnutí týkající se kázeňských přestupků žalobce, nemohlo rozhodnutí soudu ani ovlivnit, *jak bylo a je zacházeno s žalobcem ve výkonu trestu odnětí svobody, jak byly vykonávány kázeňské tresty, v jakém poměru je svědek s kolegy, kteří udělovali kázeňské tresty, a jakým způsobem svědek komunikuje s žalobcem.*
27. Pro posouzení důvodnosti žalob žalobce nemohl být relevantní ani důkaz navržený žalobcem, spočívající v jeho účastnickém výslechu. Zástupce žalobce důkazní návrh odůvodnil tím, že by žalobce při svém účastnickém výslechu odpovídal na jeho dotazy a dotazy soudu a žalovaného a mohl by se tak vyjadřovat *věcněji*. Žalobci nic nebránilo vyjádřit se věcně v průběhu dvou jednání soudu nařízených v této věci. Soud žalobci v této věci k jeho žádosti ustanovil zástupcem advokáta, a to na náklady státu (srov. § 35 odst. 10 s. ř. s.). Věcné stanovisko tedy mohl soudu přednést zástupce žalobce, jako osoba znalá

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

práva. Účastnický výsledek soud provádí – vedle jiných podmínek – tehdy, jestliže dokazovanou skutečnost nelze prokázat jinak (srov. § 64 s. ř. s. ve spojení s § 131 odst. 1 o. s. ř.). Žalobce neoznačil žádnou konkrétní skutečnost, která by měla být jeho výsledkem prokázána a nemohla být prokázána jinak. Lze dodat, že důkaz výsledkem účastníka nemá přinášet nové skutečnosti, ale má jimi být prokazována pravdivost již učiněných skutkových přednesů. K tomu však důkazní návrh žalobce evidentně nesměřoval.

VI.

Včasnost doplnění žalob

28. Jak již bylo uvedeno v odstavci II rozsudku, lhůta k doplnění žalobních bodů u napadeného rozhodnutí I uplynula žalobci dne 16. 3. 2023 a lhůta k doplnění žalobních bodů u napadeného rozhodnutí II uplynula žalobci dne 22. 3. 2023.
29. Podání obsahující doplnění žalobních bodů ve vztahu k napadenému rozhodnutí I žalobce odevzdal věznici dne 16. 3. 2023 (viz razítko na obálce s podáním na čl. 63 a 102 soudního spisu, které potvrzuje, kdy žalobce odevzdal obálku vychovateli, srov. popis praxe odesílání zásilek u žalované v bodě 6 usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2019, č. j. 1 As 192/2019–30). Podání obsahující doplnění žalobních bodů ve vztahu k napadenému rozhodnutí II žalobce odevzdal věznici dne 22. 3. 2023 (viz razítko na obálce s podáním na čl. 71 soudního spisu). Žalobce tedy věznici odevzdal svá podání v poslední den lhůty. Podle poštovních razítek na obálkách podání věznice podala podání k poštovní přepravě vždy následující den po jejich obdržení, tj. 17. a 23. 3. 2023. Soud tedy řešil otázku, zda žalobce svými podáními doplnil žalobní body včas.
30. Podle § 40 odst. 1 s. ř. s. platí, že lhůta stanovená tímto zákonem, výzvou nebo rozhodnutím soudu počíná běžet počátkem dne následujícího poté, kdy došlo ke skutečnosti určující její počátek.
31. Podle § 40 odst. 4 s. ř. s. platí, že pokud není stanoveno jinak, lhůta je zachována, bylo-li podání v poslední den lhůty předáno soudu nebo jemu zasláno prostřednictvím držitele poštovní licence, popř. zvláštní poštovní licence anebo předáno orgánu, který má povinnost je doručit.
32. V posuzované věci tedy soud posuzoval, zda lze věznici považovat za *orgán, který má povinnost doručit podání* odsouzeného správnímu soudu podle § 40 odst. 1, 4 s. ř. s., jelikož žalobce věznici předal podání s doplněním žalobních bodů v poslední den lhůty.
33. Podle § 17 odst. 1 ZVTOS má odsouzený právo na svůj náklad odesílat písemná sdělení (dále jen "*kořespondence*") bez omezení, pokud zákon nestanoví jinak.
34. Podle § 17 odst. 3 věty poslední před středníkem ZVTOS odesílá Vězeňská služba kořespondenci mezi odsouzeným a státními orgány České republiky neprodleně.
35. Podle § 24 odst. 1 ŘVTOS může odsouzený odesílat kořespondenci pouze písemnou formou prostřednictvím držitele poštovní licence.
36. Podle § 24 odst. 3 ŘVTOS pro kořespondenci mezi odsouzeným a státními orgány v českém jazyce platí, že věznice pro ni na přístupném místě zřídí uzamykatelné schránky, do kterých ji odsouzení mohou vložit, nebo ji mohou odevzdat vychovateli. Tato kořespondence se odevzdává v zalepené obálce. Schránky se vybírají denně v pracovních dnech. Kořespondence musí být odeslána neprodleně, nejpozději následující pracovní den.

Odst. 6 § 24 ŘVTOS se týká jen opravných prostředků, tedy nikoli řešeného doplnění žalobních bodů.

37. Zákonnou úpravu lze tedy shrnout tak, že má odsouzený právo na to, aby věznice odeslala jeho písemné podání správnímu soudu nejpozději v pracovní den následující po dni, v němž odsouzený věznici své podání odevzdal. Jelikož může odsouzený odesílat korespondenci výlučně prostřednictvím držitele poštovní licence a jeho jedinou možností, jak tak může učinit, je předat zásilku věznici k odeslání, vyplývá z toho, že věznice musí jeho podání odeslat právě prostřednictvím držitele poštovní licence. Právu odsouzeného na to, aby věznice odeslala jeho podání správnímu soudu prostřednictvím držitele poštovní licence následující pracovní den po jeho odevzdání věznici, odpovídá povinnost věznice odeslat jeho podání správnímu soudu prostřednictvím držitele poštovní licence v zákonem stanovené lhůtě.
38. Soud tedy vykládá citovanou zákonnou úpravu tak, že Vězeňská služba je *povinna odeslat* (viz zákonodárcem užitě slovo „odesílá“) korespondenci mezi odsouzeným a státními orgány České republiky prostřednictvím držitele poštovní licence. Odsouzený sice není výkonem trestu odnětí svobody omezen na svém právu odesílat písemnosti poštou (viz § 17 odst. ZVTOS a § 24 odst. 1 ŘVTOS), ale může ho realizovat jedině tak, že podání předá pracovníkovi věznice nebo ho vhodí do tamní schránky. ZVTOS odsouzenému znemožňuje, aby své podání donesl na poštu. Odsouzený nemá kontrolu nad tím, kdy věznice jeho podání podá na poštu. Jelikož věznice musí podání odsouzeného odeslat prostřednictvím držitele poštovní licence, který je povinen podání doručit, je fakticky pouhým prostředníkem mezi odsouzeným a držitelem poštovní licence, a tíží ji zákonná povinnost převzaté podání k poštovní přepravě předat. Soud má tedy za to, že v případě odesílatele podání, jímž je odsouzený, je nutno za *orgán, který má povinnost podání soudu doručit*, ve smyslu § 40 odst. 4 s. ř. s. považovat Vězeňskou službu, konkrétně věznici, v níž odsouzený v době odeslání podání vykonává trest. Zákon sice ukládá věznici povinnost zásilku *odeslat*, nikoli *doručit*, avšak soud se z výše uvedených důvodů domnívá, že není na místě mezi těmito pojmy v případě zásilek odsouzených, odesílaných soudům věznicemi prostřednictvím držitele poštovní licence, rozlišovat.
39. Podle nálezu Ústavního soudu ze dne 11. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 2509/08, je právo na přístup k soudu základem ústavně zaručeného práva na soudní ochranu, garantovaného čl. 36 a následujících LZPS, a proto je třeba skutkové podklady pro použití zákonem stanovených podmínek toto právo regulujících zkoumat vždy velmi obezřetně a pečlivě.
40. Zdejší soud má za to, že výklad § 40 odst. 4 s. ř. s., podle něhož by za den podání odsouzeného byl považován den, kdy jeho podání předá Vězeňská služba k poštovní přepravě, by fakticky vedl k tomu, že žalobci v soudním řízení správním, kteří se nacházejí ve výkonu trestu (příp. vazbě), by měli každou ze lhůt podle § 40 odst. 1 s. ř. s., která je jim zákonem nebo výzvou či rozhodnutím soudu stanovena, zkrácenou o jeden den. Odsouzení by totiž museli svá podání soudům odevzdat věznici nejméně o den dříve, protože věznice je povinna jejich podání odeslat soudu až další pracovní den. Odsouzení by takto byli připraveni o jeden den ze lhůty, aniž k tomu lze najít rozumný důvod, legitimizující omezení jejich procesních práv ve srovnání s ostatními účastníky řízení. Navíc by odsouzení byli v právní nejistotě, zda lhůtu dodrželi, protože by byli nuceni spoléhat se na to, že věznice dodrží svou povinnost a následující den jejich podání k poštovní přepravě předá. To vše v situaci, kdy odsouzení na rozdíl od ostatních účastníků nemohou zvolit jiný způsob podání (osobně, předáním k poštovní přepravě atd.)

a zákon jim garantuje právo na odesílání písemností bez omezení. Soud má tedy za to, že § 40 odst. 4 s. ř. s. je třeba vykládat tak, že *orgánem, který má povinnost podání soudu doručit*, je u odsouzených podatelů Vězeňská služba.

41. Pokud jde o judikaturu správních soudů k této sporné otázce, soud ji zmapoval následovně.
42. Správní soudy opakovaně bez argumentační podpory odkázaly na dále uvedenou civilní judikaturu, podle níž je orgánem, který má povinnost podání doručit, orgán státu mající právními předpisy uloženou povinnost zajistit *odeslání* zásilky osob, které se samy o to nemohou postarat, jako kupříkladu správu věznice pro osoby ve výkonu trestu nebo vazby (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2009, č. j. 4 Ads 116/2009-40, publ. ve Sb. NSS pod č. 2013/2010, nebo ze dne 20. 10. 2014, č. j. 8 Ads 62/2014-59, bod 19, nebo ze dne 27. 10. 2016, č. j. 8 Ads 19/2016-72, bod 24).
43. V jedné věci Nejvyšší správní soud měl orgán vězeňské služby za orgán, který má povinnost podání doručit podle § 40 odst. 4 s. ř. s., avšak toto své východisko nijak nezdůvodnil (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2019, č. j. 2 As 110/2019-16, bod 8).
44. Oproti tomu v jiné věci (viz usnesení ze dne 25. 7. 2019, č. j. 1 As 192/2019-30, body 4, 5 a 8) Nejvyšší správní soud považoval za rozhodné to, kdy byla zásilka věznicí předána k poštovní přepravě.
45. Ač se bohužel nelze opřít o žádný stabilnější argumentační základ, lze snad shrnout, že dlouhodobě převažuje judikurní náhled Nejvyššího správního soudu, že rozhodný pro posouzení lhůty je den, kdy odsouzený předal zásilku věznicí k odeslání soudu, nikoli den, kdy byla zásilka věznicí předána k poštovní přepravě.
46. Dalším argumentem podporujícím výklad zdejšího soudu je princip jednoty a vnitřní nerozpornosti právního řádu se zohledněním legitimního očekávání adresátů právních norem, zde účastníků řízení vedených před různými druhy soudů.
47. Trestní řád v § 60 odst. 4 písm. d) stanoví, že lhůta je zachována též tehdy, jestliže podání bylo ve lhůtě učiněno u ředitele nápravného zařízení, kde je ten, kdo podání činí, ve vazbě nebo v trestu. V trestním řízení nevznikají pochybnosti o tom, že lhůtu podání si odsouzený zachová, pokud podání vůči soudu odevzdá příslušnému pracovníkovi věznice. Nejvyšší soud totiž již rozsudkem ze dne 4. 8. 1977, sp. zn. 1 Tz 36/77, publ. pod č. 67/1978 Sb. rozh. tr., judikoval, že lhůta k podání odvolání obviněným, který je ve výkonu trestu odnětí svobody, je zachována též tehdy, odevzdal-li obviněný písemně provedené odvolání ve lhůtě příslušnému vychovateli nápravně výchovného ústavu, v němž odpykává uložený trest odnětí svobody. Fakt, že jde o ustálenou judikaturu trestních soudů, je potvrzen např. v bodě 15 rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 4. 11. 2020, sp. zn. 6 Tz 30/2020: „*I podle dlouhodobě ustálené judikurní praxe (rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 4. 8. 1977, sp. zn. 1 Tz 36/77, publikován pod č. 67/1978 Sb. rozh. tr.) lhůta k podání odvolání obviněným, který je ve výkonu trestu odnětí svobody, je zachována též tehdy, odevzdal-li obviněný písemně provedené odvolání ve lhůtě příslušnému vychovateli věznice, v níž odpykává uložený trest odnětí svobody. Uvedený princip, podle něhož obviněný ve výkonu trestu odnětí svobody nemá plnou kontrolu nad svojí korespondencí, zejména nad tím, zda a kdy bude jeho zásilka podána k poštovní přepravě, a nelze mu tak přičítat, že příslušný pracovník Vězeňské služby ČR stížnost nepodal v zákonné lhůtě k poštovní přepravě, je trvalou součástí rozhodovací praxe Nejvyššího soudu (srov. rozsudek ze dne 27. 1. 2010, sp. zn. 4 Tz 103/2009, a ze dne 20. 7. 2016, sp. zn. 8 Tz 27/2016)*“.

48. Občanský soudní řád stejně jako soudní řád správní nemá na rozdíl od trestního řádu speciální pravidlo pro počítání lhůt u podání odsouzených soudům. Podle § 57 odst. 3 o. s. ř. je lhůta zachována, je-li posledního dne učiněn úkon u soudu nebo podání odevzdáno orgánu, který má povinnost je doručit. Regulace občanského soudního řádu a soudního řádu správního je tedy totožná. Rozhodovací činnost civilních soudů však k této otázce již vytvořila ustálenou soudní praxi.
49. Vrchní soud v Praze v rozsudku ze dne 27. 3. 1997, sp. zn. 9 Cmo 99/98, judikoval, že v případě osob, které se nacházejí ve výkonu trestu odnětí svobody, je orgánem, který má povinnost doručit podání odsouzeného soudu podle § 57 odst. 3 o. s. ř., nikoliv pošta, ale správa věznice. Za den podání odsouzeného soudu je nutno považovat den uvedený v prezenčním razítku věznice na obálce s podáním.
50. Nejvyšší soud v usnesení ze dne 18. 12. 2000, sp. zn. 26 Cdo 2378/99, publ. pod č. 17/2002 ve Sb. rozh. obč., uvedl: „*Orgánem, který má povinnost doručit podání, se podle ustálené judikatury rozumí zejména pošta (popř. správa věznice pro osoby ve výkonu trestu nebo ve vazbě apod.)*.“
51. V usnesení ze dne 30. 3. 2001, sp. zn. 23 Co 797/2000, Krajský soud v Hradci Králové též uvedl, že za orgány, které mají povinnost doručovat písemnosti, je ale třeba pokládat jen držitele poštovní licence a dále pak ty orgány státu, které mají právními předpisy uloženo zajistit *odeslání* zásilky těch osob, které se samy o jejich odeslání postarat nemohou (jako například správa věznice pro osoby ve výkonu trestu nebo ve vazbě apod.).
52. Stejně vyřešil spornou otázku i Krajský soud v Ostravě - pobočka Olomouc v usnesení ze dne 30. 8. 2018, sp. zn. 75 Co 243/2018, který uzavřel s odkazem na [§ 17](#) odst. 5 ZVTOS a [§ 24](#) odst. 6 ŘVTOS, že pro posouzení lhůty podání je rozhodný den, kdy odsouzený obálku s podáním předal příslušnému pracovníku Vězeňské služby, který se zjišťuje z otisku datumového razítka na druhé straně příslušné obálky.
53. Lze shrnout, že trestní soudy (na základě speciální zákonné úpravy) a civilní soudy (aplikující tutéž právní úpravu jako soudy správní) shodně považují za den podání odsouzeného soudu ten den, kdy odsouzený podání odevzdá věznici k odeslání poštovní přepravou. Judikatura civilních soudů by měla být, v případě totožné právní úpravy v soudním řádu správním, přenesena na půdu správního soudnictví.
54. Soud má z výše uvedených důvodů za to, že s odkazem na bod 12 nálezu Ústavního soudu ze dne 21. 5. 2019, sp. zn. I. ÚS 2535/18, nelze akceptovat výklad § 40 odst. 4 s. ř. s., podle něhož Vězeňská služba není v případě odsouzených podatelů *orgánem, který má povinnost podání soudu doručit*. Takový výklad by totiž nebyl ústavně konformní, protože by nepřipustně postihl základní právo odsouzeného na přístup k soudu, spravedlivý proces a byl by projevem diskriminace, dále by pominul ústavně konformní výklad ztotožňující vzhledem k povinnosti věznice odeslat podání odsouzeného prostřednictvím držitele poštovní licence pojmy *odeslání* a *doručení*, byl by výrazem zjevného a neodůvodněného vybočení ze standardů výkladu, jež je v soudní praxi respektován na poli trestního a civilního procesu, a vykazuje extrémní rozpor s požadavky věcně příslušného a rozumného vyřešení otázky posuzování okamžiku podání odsouzených soudům. Tímto výkladem by totiž odsouzení jako celek byli zbaveni možnosti čerpat lhůtu k účelu, k němuž slouží, v celé její délce, což by mohlo zasáhnout jejich přístup k soudům a právo na to, aby byli ve svých procesních právech rovni s ostatními účastníky řízení.

55. Doplnění žalobních bodů u napadených rozhodnutí I a II podáními žalobce ze dne 16. a 22. 3. 2023 tedy soud posoudil jako včasné. Soud dodává, že si je vědom, že výše uvedené závěry mají vliv i na posouzení dne podání žalob žalobcem, ale při posouzení konce lhůt k doplnění žalobních bodů soud vycházel z usnesení ze dne 13. 3. 2023, č. j. 57 A 15/2023-47, které založilo dobrou víru žalobce, že dodrží-li tam stanovené lhůty, nebude jeho podání posouzeno jako opožděné.

VII.

Posouzení důvodnosti žalob soudem

56. V souladu s § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadených rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadená rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobách, přičemž neshledal žádné vady napadených rozhodnutí, k nimž by byl povinen přihlídnout z úřední povinnosti.
57. Žaloby nebyly důvodné.

A. Nicotnost a nepřezkoumatelnost

58. Podle § 76 odst. 2 věty první s. ř. s. zjistí-li soud, že rozhodnutí trpí takovými vadami, které vyvolávají jeho nicotnost, vysloví rozsudkem tuto nicotnost i bez návrhu. Podle § 76 odst. 1 s. ř. s. zruší soud napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí.
59. Podle § 77 odst. 1 správního řádu platí, že nicotné je rozhodnutí, k jehož vydání nebyl správní orgán vůbec věcně příslušný; to neplatí, pokud je vydal správní orgán nadřízený věcně příslušnému správnímu orgánu. Nicotné je dále rozhodnutí, které trpí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným, anebo jinými vadami, pro něž je nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu.
60. Podle § 69 odst. 1 věty první a druhé, odst. 2 správního řádu se v písemném vyhotovení rozhodnutí uvede označení "rozhodnutí" nebo jiné označení stanovené zákonem. Písemné vyhotovení rozhodnutí dále musí obsahovat označení správního orgánu, který rozhodnutí vydal, číslo jednací, datum vyhotovení, otisk úředního razítka, jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby. V písemném vyhotovení rozhodnutí se uvedou jména a příjmení všech účastníků.
61. Podle § 68 odst. 2 věty první a odst. 3 věty první správního řádu se ve výrokové části rozhodnutí uvede řešení otázky, která je předmětem řízení, právní ustanovení, podle nichž bylo rozhodováno, a označení účastníků podle § 27 odst. 1, a v odůvodnění se uvedou důvody výroku rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.
62. Podle § 76 odst. 1 ZVTOS se na řízení o kázeňských trestech nevztahuje správní řád (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2022, č. j. 10 As 137/2022-33, bod 8). Na řízení o kázeňských trestech je nutné kromě ZVTOS použít přiměřeně i základní

ustanovení o rozhodnutí ve správním řádu v §§ 68 a 69. Smyslem a účelem rozhodování o kázeňských trestech je rychlost a neformálnost rozhodování, což přispívá k udržení pořádku a bezpečnosti ve věznicích (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 12. 2021, č. j. 4 As 133/2021–34, bod 14, či ze dne 31. 3. 2022, č. j. 4 As 303/2021–35, bod 26). O kázeňských trestech proto lze rozhodovat méně formálně, rozhodnutí mohou být stručnější, vždy ale se zachováním alespoň popisu skutku a jeho právní kvalifikaci, uložený trest a právní důvody zahrnující reakci na námitky odsouzeného (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2022, č. j. 3 As 307/2020–44, bod 15, a ze dne 29. 6. 2022, č. j. 10 As 137/2022–33, bod 8). Na rozhodnutí o kázeňských trestech nelze klást nároky srovnatelné např. s rozhodnutím správního orgánu nebo soudu. V kázeňském řízení vystupuje významněji požadavek na flexibilitu rozhodování a snaha udržovat pořádek a bezpečnost ve věznicích v reálném čase (viz usnesení Ústavního soudu ze dne 21. 10. 2008, sp. zn. I. ÚS 1785/08).

63. Přiměřená aplikace §§ 68 a 69 správního řádu znamená, že je nutné aplikovat jen ustanovení správního řádu nezbytná pro stanovení právního rámce postupu žalované při rozhodování o kázeňských trestech a to takovým způsobem, který není v rozporu se smyslem a účelem právní úpravy obsažené v ZVTOS, tj. zejména s rychlostí a neformálností rozhodování o kázeňských trestech s cílem efektivního zajištění bezpečnosti a pořádku ve věznicích (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2022, č. j. 3 As 307/2020–44, bod 13).
64. Z hlediska soudního přezkumu tvoří rozhodnutí správních orgánů obou stupňů jeden celek (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 10. 2021, č. j. 7 As 447/2019–60, bod 22, a tam citované usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003–56 nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 12. 2007, č. j. 4 As 48/2007–80). To platí i pro rozhodnutí o kázeňských trestech odsouzených (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2022, č. j. 3 As 307/2020–44, bod 12).
65. Soud nezjistil, že by napadená rozhodnutí trpěla takovými vadami, které vyvolaly jejich nicotnost.
66. Pokud žalobce ve vztahu k napadenému rozhodnutí III a IV namítal, že neobsahují identifikaci správního orgánu a účastníků řízení ve smyslu § 27 odst. 1 správního řádu a byla vyhotovena jako příloha k určitému jednacímú číslu, aniž by tyto vady mohlo zhojit jejich zpracování na stanoveném formuláři, nešlo o důvodnou námitku nicotnosti.
67. Výše citovaný § 69 odst. 1 věty první a druhé, odst. 2 správního řádu sice požaduje, aby v rozhodnutí byli identifikováni účastníci a správní orgán, nicméně toto zákonné ustanovení se pro kázeňské trestání podle ZVTOS užívá podle výše citované judikatury toliko *přiměřeně* a v souladu se smyslem a účelem ZVTOS (rychlost a neformálnost rozhodování s cílem efektivního zajištění bezpečnosti a pořádku ve věznicích). Napadené rozhodnutí III tvoří, jak bylo výše vysvětleno, jeden celek s prvoinstančním rozhodnutím ze dne 19. 1. 2023, č. j. VS-19261-3/ČJ-2023-800730. Toto prvoinstanční rozhodnutí identifikaci žalované i žalobce obsahuje. Stejně jako prvoinstanční rozhodnutí žalované ze dne 5. 1. 2023, č. j. VS-7012-4/ČJ-2023-800730, tvořící jeden celek s napadeným rozhodnutím IV. Podle § 77 odst. 1 správního řádu platí, že nicotné je rozhodnutí, k jehož vydání nebyl správní orgán vůbec věcně příslušný; to neplatí, pokud je vydal správní orgán nadřízený věcně příslušnému správnímu orgánu. Nicotné je dále rozhodnutí, které trpí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným,

anebo jinými vadami, pro něž je nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu. Fakt, že napadená rozhodnutí III a IV jsou koncipovány jako přílohy, nezpůsobuje jejich nicotnost – nečiní je to zjevně vnitřně rozpornými ani právně či fakticky neuskutečnitelnými. Soud neshledal, že by napadená rozhodnutí byla stížena vadami, pro něž je nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu. Označení účastníků řízení i správního orgánu je zřejmě z prvoinstančních rozhodnutí, kdy návaznost napadených rozhodnutí na prvoinstanční rozhodnutí je patrná z čísel jednacích. Tím žalovaná dodržela přiměřeně § 69 správního řádu tak, aby mohl být účel kázeňského trestání naplněn, aniž by tím byla dotčena procesní práva žalobce. Právě formální náležitosti rozhodnutí, jejichž dodržování se žalobce žalobami dovolává, nemohou založit nezákonnost rozhodnutí vzhledem ke specifickým kázeňského trestání za situace, kdy žalobci a každé jiné osobě je z napadených rozhodnutí ve spojení s prvoinstančními rozhodnutími zřejmé, kdo (žalovaná) v čí věci (žalobce) a jak rozhodl (jak naložil s jakou stížností žalobce a jaké věci – skutku a sankce - se stížnost týkala). Napadená rozhodnutí III a IV tedy nejsou ani nicotná ani nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost z důvodu namítané absence údajů o správním orgánu, který je vydal, a účastníkovi, v jehož věcech bylo rozhodnuto. Zda bylo či nebylo správní rozhodnutí vydáno na formuláři, nehrálo pro posouzení jeho nicotnosti a přezkoumatelnosti žádnou roli. Žalobce ostatně ani neuvedl, v čem konkrétně by mělo být nařízení generálního ředitele Vězeňské služby ČR rozporné se správním řádem.

68. Odůvodnění všech napadených rozhodnutí dále žalobce vytýkal nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů (žalovaná řádně nevypořádala námitky žalobce a neuvedla své úvahy o hodnocení důkazů). Výlučně ve vztahu k napadenému rozhodnutí IV žalobce konkrétně uvedl, že žalovaná dostatečně nevypořádala stížní námitku žalobce, že se nachází ve špatném psychickém stavu. Pouze ve vztahu k napadenému rozhodnutí II, III a IV žalobce namítl, že napadená rozhodnutí neobsahovala náležité odůvodnění druhu a výměry kázeňského trestu.
69. Stran vypořádání argumentace účastníka řízení platí, že je dostačující, pokud se správní orgán vypořádá se všemi základními námitkami účastníka řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 6 As 153/2014-108, bod 37). Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být totiž vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, č. 1566/2008 Sb. NSS). Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 1. 8. 2022, č. j. 14 A 99/2020-65, publ. pod č. 4388/2022 Sb. NSS, bod 15). Současně je třeba připomenout, že na rozhodnutí správních orgánů obou stupňů je třeba v rámci soudního přezkumu nahlížet jako na jeden celek, tedy že rozhodnutí se mohou vzájemně argumentačně doplňovat v obou směrech. Mezery v odůvodnění rozhodnutí o opravném prostředku, které by jinak způsobovaly jeho nepřezkoumatelnost, proto mohou zaplnit argumenty obsažené již v rozhodnutí prvního stupně.
70. Žalobce s výhradou uvedenou v následujícím bodě nekonkretizoval, jaké jeho námitky žalovaná v napadených rozhodnutích řádně nevypořádala, resp. jaké provedené důkazy žalovaná v napadených rozhodnutích nevyhodnotila. Soud nebyl povinen takové skutečnosti domýšlet, protože by tím zasáhl do rovnosti účastníků. Jelikož žalobce žádná

konkrétní pochybení žalované netvrdil a soudu nepříslušelo je vyhledávat na místo žalobce, nemohlo jít o důvodné námitky.

71. Ve vztahu k napadenému rozhodnutí IV žalobce konkrétně namítl, že žalovaná dostatečně nevypořádala stížní námitku žalobce (pozn. soudu – žalobce uvedl, že šlo o argumentaci v jeho odvolání, viz str. 3 doplnění žaloby proti napadenému rozhodnutí IV), že se nachází ve špatném psychickém stavu. Soud proto prověřil obsah stížnosti žalobce proti rozhodnutí, o níž bylo rozhodnutí napadeným rozhodnutím IV. Takto soud zjistil, že žalobce v obsáhlé stížnosti na str. 3 sám sebe označil za člověka, u něhož dochází ke skličujícím stavům, s nimiž si neví rady, a současně na str. 6 za jedince bystrého rozumu a inteligence. Žalovaná v napadeném rozhodnutí IV uvedla, že stížnost žalobce neobsahuje relevantní informace pro kázeňské řízení a že žalobce byl opakovaně na pohovoru u psychologů, aniž by dospěla k závěru, že je žalobce nepřítelný. Podle soudu žalovaná nepochybila: Žalobce ve stížnosti uvedl, že u něj někdy dochází ke skličujícím stavům, kdy uvedené skutkové tvrzení nemělo význam pro rozhodnutí o kázeňských přestupcích žalobce, které byly předmětem řízení, jež vyústilo ve vydání napadeného rozhodnutí IV. Ostatně, žalobní tvrzení, že žalovaná měla vypořádávat stížní námitku, že žalobce je ve špatném psychickém stavu, ani neodpovídá obsahu stížnosti žalobce. I kdyby se však sdělení, že je žalobce ve špatném zdravotním stavu, ve stížnosti objevilo, žalovaná nemohla pochybit, pokud by se k takto obecnému vyjádření, časově ukotvenému k době podání stížnosti, nevyjádřila. Zvláště to platí ve specifickém řízení o kázeňských přestupcích vězňů, u nichž vystupuje do popředí zájem na jejich rychlém a efektivním ukončení, a o to více než v jiných správních řízeních nelze na správním orgánu požadovat, aby domýšlel a rozpitvával obecná stížnostní tvrzení, příp. podrobně se vypořádával s každou její irrelevantní pasáží.
72. Výlučně ve vztahu k napadenému rozhodnutí II, III a IV žalobce namítl, že napadená rozhodnutí neobsahovala náležité odůvodnění druhu a výměry kázeňského trestu. Soud namítanou vadu nezjistil. Jak bylo výše vyloženo, napadená rozhodnutí tvoří s prvoinstančními rozhodnutími jeden celek. V prvoinstančních rozhodnutích, o nichž bylo rozhodováno napadenými rozhodnutími II až IV, byly druh i výměra trestu dostatečně odůvodněny nedostatkem kázeňských odměn, předchozími kázeňskými odsouzeními, stíhaným několikanásobným a opakovaným porušením povinností a jejich blízkou časovou souvislostí a výchovným účinkem trestu na žalobce i spoluodsouzené. Takové odůvodnění považuje soud za dostatečné vzhledem k § 47 odst. 2 věty první ZVTOS i § 58 odst. 5 ŘVTOS. Soud poukazuje na to, že s ním žalobce v žalobě nijak nepolemizoval. Žalobce nenamítal, že by šlo tresty nepřiměřené, ale jen to, že tresty nebyly odůvodněny.

B. Absence stanoviska OPAS

73. Žalobce výlučně ve vztahu k napadenému rozhodnutím I a II namítl, že si žalovaná přes jeho návrh nevyžádala stanovisko OPAS k jeho námitce, že byl objektem nátlaku odsouzených na oddílu D věznice.
74. Z vyjádření žalobce na záznamu o kázeňském přestupku ve vztahu k napadenému rozhodnutí I vyplynulo, že odmítl ubytování na oddílu D, protože mu tam ubytování odsouzení vyhrožovali násilím a žádal vyčkat s rozhodnutím na závěry OPASu. Z odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí vyplynulo, že speciální pedagog žalobci vysvětlil ubytovávání na jednotlivých oddílech, že žalobce odmítl sdělit jakékoli informace o údajných výhrůžkách odsouzených na oddíle D a odmítl i ubytování na jiných oddílech

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

E, A1 a A2 a že žádné šetření OPASu neprobíhá. Ve stížnosti žalobce uvedl, že jednak nebylo prošetřeno jeho oznámení o výhrůžkách násilím a nátlaku na oddílech D a H3, jednak na obou těchto oddílech musí všichni poslouchat tzv. barákového a jednak před výkonem kázeňského trestu nebylo přes jeho špatný psychický stav provedeno psychologické vyšetření. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí I vyplynulo, že žalobci byly nabízeny oddíly, na nichž nebyl nikdy předtím ubytován a že výsledků šetření OPAS žalovaná vyčkala, když uvedla, že tímto šetřením nebylo zjištěno, že by žalobci někdo ubližoval.

75. Námitka nebyla důvodná. Žalobce argumentoval v kázeňském řízení tím, že důvodem, proč odmítl ubytování na oddílu D, byly výhrůžky tamních odsouzených, a žádal vyčkat s rozhodnutím na závěry OPASu. Žalobce nepopíral důvod prvoinstančního rozhodnutí, že odmítl sdělit jakékoli informace o údajných výhrůžkách odsouzených na oddíle D, kdy mu navíc bylo nabídnuto i ubytování na oddílech E, A1 a A2, které odmítl bezdůvodně. Nezákonnost rozhodnutí ani nemohla spočívat v tom, že mělo být vyčkáno na výsledky šetření OPASu. Ve stížnosti žalobce neuvedl nic konkrétního o nátlaku na oddíle D (ani na oddílech E, A1 a A2). Žalovaná v odůvodnění napadeného rozhodnutí I uvedla, a žalobce to v žalobě nezpochybňoval, že žalobci byly nabízeny oddíly, na nichž nebyl nikdy předtím ubytován, a že výsledků šetření OPAS žalovaná vyčkala, ale tímto šetřením nebylo zjištěno, že by žalobci někdo ubližoval.
76. Ve vyjádření na záznamu o kázeňském přestupku ve vztahu k napadenému rozhodnutí II žalobce žádným šetřením OPAS ani nátlakem odsouzených na oddílu D neargumentoval, proto se jím správní orgány v prvoinstančním ani napadeném rozhodnutí II nezabývaly. Námitka byla mimoběžná se skutkem, v němž měl spočívat kázeňský přestupek, a s odůvodněním napadeného rozhodnutí II. Předmětem kázeňského řízení zakončeného vydáním napadeného rozhodnutí II byl skutek spočívající v tom, že žalobce ležel na lůžku mimo stanovenou denní dobu. Napadené rozhodnutí II nemělo žádný vztah k oddílu D, k přemísťování žalobce mezi oddíly či čemukoliv jinému, co by se mělo dotýkat oddílu D (toho se naopak týkalo napadené rozhodnutí I). Žalobce v tomto řízení nenamítal, že by měl být předmětem nátlaku ze strany odsouzených na oddílu D věznice, tudíž žalovaná nemohla pochybit, když k tomuto neprovedla žádné šetření. Pro úplnost lze dodat, že žalovaná nebyla povinna provést takové šetření ani z úřední povinnosti, když předmětem tohoto řízení byly zcela jiné skutečnosti. Žalobní námitka tedy nebyla důvodná, neboť byla v rozporu se správním spisem opřena o to, že se žalobce v řízení domáhal stanoviska OPAS k nátlaku na žalobce na oddíle D.

C. Psychologické a psychiatrické vyšetření

77. Žalobce dále ve vztahu ke všem napadeným rozhodnutím namítal, že nebyl vyšetřen jeho psychický stav z hlediska jeho způsobilosti k pobytu na oddělení výkonu kázeňských trestů a že nebyl ošetřen psychologem. Ve vztahu k napadeným rozhodnutím II, III a IV žalobce namítl, že nebyl ošetřen ani psychiatrem. Námitky nebyly důvodné.
78. Podle § 49 odst. 1 ZVTOS je nezbytné předchozí posouzení lékaře, zda je odsouzený zdravotně způsobilý podrobit se kázeňskému trestu celodenního umístění do uzavřeného oddílu a umístění do samovazby. Žádný z těchto kázeňských trestů však napadenými rozhodnutími nebyl žalobci uložen. Proto správní orgány neporušily žádnou zákonnou povinnost, pokud nezajistily stanovisko lékaře ke způsobilosti žalobce vykonat uložené kázeňské tresty. Povinnost zkoumat zdravotní stav odsouzeného nedopadá na výkon kázeňského trestu nepodmíněného umístění do uzavřeného oddílu, s výjimkou doby

stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení (čímž samozřejmě není dotčeno právo odsouzeného na zdravotní služby dle § 16 odst. 6 ZVTOS). Z opakovaných pohovorů s psychologem nevyplývalo, že by žalobce nebyl způsobilý k výkonu uložených kázeňských trestů.

79. Soud neshledal nezákonnost napadených rozhodnutí ani v tom, že žalobci nebylo poskytnuto ošetření psychologa, resp. psychiatra. Jde totiž o námitku mívající důvody rozhodnutí, jimiž je neuposlechnutí příkazu zaměstnance žalované (odmítnutí ubytování), porušení vnitřního řádu věznice (ležení ve stanovené denní době, opakované používání tísňové signalizace bez ohrožení života nebo zdraví) a ZVTOS (poškození svěřené věci). V případě řízení předcházejícího vydání napadeného rozhodnutí II žalobce psychickým stavem nijak neargumentoval, ošetření psychologem ani psychiatrem se nedomáhal, tudíž žalovaná v tomto směru nijak pochybit nemohla. Totéž lze uvést k řízení předcházejícího vydání napadeného rozhodnutí I, kde žalobce toliko tvrdil *špatný psychický stav* a žádného ošetření se nedomáhal. V případě řízení předcházejících vydání napadených rozhodnutí III a IV žalobce tvrdil špatný psychický stav a sklíčující stavy, tíseň z malého prostoru s nedostatkem podnětů, kdy pohovor s psychologem vyhodnotil jako nedostatečný – žalobce v druhém případě namítal, že se v době použití tísňové signalizace cítil v ohrožení života, a proto chtěl přivolat psychologickou pomoc. Soud tedy shrnuje, že žalobce nepopíral, že zaviněně porušil své povinnosti podle § 46 odst. 1 ZVTOS. Duševní stav žalobce, který by žalobci znemožňoval stanovené povinnosti dodržet, nebyl přes pohovor s vězeňskou psychologem prokázán. Odpovědnost žalobce za spáchané kázeňské přestupky nemůže být ovlivněna tím, že se žalobce cítil špatně tak, že má za to, že je zapotřebí pomoc psychologa. Nutnost psychologického zásahu vylučuje závěr o akutním ohrožení života nebo zdraví – psycholog z povahy své profese pomáhá v dlouhodobých horizontech (osobnostní změny, osobnostní rozvoj, zvládání obtížných situací atp.). Žalobce nijak nevysvětlil, proč jeho psychický stav vyžadoval okamžitou pomoc psychologa, bez níž by se ocitl v ohrožení života nebo zdraví. Soud nezpochybňuje, že se žalobce mohl necítit dobře, avšak takový stav bez dalšího neznamena, že byl v ohrožení života nebo zdraví. To, že to žalobce tvrdil, že se v ohrožení cítil, neznamena, že ohrožen byl. Soud uzavírá, že žalobce potvrdil, že mu ošetření psychologa bylo poskytnuto (ač nebyl spokojen s jeho kvalitou) a ošetření psychiatra se žalobce v kázeňském řízení nedomáhal, kdy taková potřeba z obsahu spisu žalované správně nevyplývala. Žalovaná v odůvodnění napadených rozhodnutí III a IV uvedla, že žalobce opakovaně absolvoval psychologický pohovor, aniž by takto bylo zjištěno, že není schopen ovládat své jednání.
80. Žalobce dále ve vztahu k napadenému rozhodnutí II, II a IV namítal, že je zjevné z jeho stížností a žalob, že může trpět psychickým onemocněním, které mu znemožňovalo ovládnout své jednání – nebyl-li pořízen psychiatrický posudek, nebyl řádně zjištěn skutkový stav. Žalovaná byla povinna zjistit bez důvodných pochybností skutkový stav v rozsahu potřebném pro rozhodnutí (srov. § 3 správního řádu). Z vyjádření žalobce ani z jeho podání v průběhu správních řízení nebylo zjevné, že by žalobce byl duševně nemocný a z tohoto důvodu nebyl schopen ovládnout své jednání. Podání žalobce byla obsáhlá a systematicky strukturovaná a vyplývalo z nich, že se žalobce ve VTOS necítí dobře. Žalobce opakovaně absolvoval pohovory s psychologem, který neindikoval psychiatrické vyšetření ani nestanovil u žalobce podezření na duševní poruchu. To, že se žalobce necítí dobře, žalovaná nezpochybňovala, přičemž postupovala správně, když měla za to, že nevznikly pochybnosti o tom, že žalobce pro duševní poruchu nemohl své protiprávní jednání ovládat a kázeňské přestupky nespáchat. Žalobce navíc žádné

konkrétní obtíže psychiatrického charakteru ve svých podáních neuvedl. Požadavek žalobce na zpracování znaleckého posudku z oboru psychiatrie před vydáním rozhodnutí tedy byl nedůvodný.

81. Pokud žalobce ve vztahu k napadenému rozhodnutí IV namítl, že žalovaná žalobci v rozporu s § 16 odst. 6 ZVTOS nezajistila psychiatrickou zdravotní péči, což vedlo k opakovanému ukládání trestů za obdobné kázeňské přestupky, nelze mu přisvědčit. Jednak, jak bylo v předchozím bodě vysvětleno, v řízení nevystala potřeba psychiatrického zkoumání žalobce vzhledem k posouzení psychologa a stanoviskům žalobce v řízení. Z těchto dvou důvodů žalované nevznikla ani povinnost poskytnout žalobci psychiatrickou zdravotní péči, kdy žalobce žádné konkrétní důvody netvrdil, své obtíže nijak konkrétně nepopsal ani netvrdil, zda a jak o nich žalovanou mimo svá podání založená ve správních spisech vyrozuměl. Žalobce ostatně ani konkrétně nezdůvodnil (neprokázal), proč by neposkytnutí psychiatrické péče mělo být příčinou spáchání kázeňských přestupků.
82. Žalobce dále ve vztahu k napadeným rozhodnutím III a IV namítal, že žalovaná náležitě neposoudila subjektivní stránku kázeňského přestupku, neboť z dosavadního průběhu výkonu trestu odnětí svobody bylo patrné, že tento má značný vliv na žalobcovu psychiku, a bylo proto nutné provést psychiatrické zkoumání žalobce.
83. Správní orgány ve skutkových větách výroků prvoinstančních rozhodnutí uvedly, že žalobce úmyslně zničil svěřené vědro ze vzteku a opakovaně stiskl tísňovou signalizaci, aniž byl v ohrožení života nebo zdraví. V odůvodnění napadeného rozhodnutí III a IV žalovaná uvedla, že si byl žalobce vědom toho, že vědro nesmí poškodit a tísňovou signalizaci zneužívat a že z pohovorů z psychologkou nevyplynulo, že by byl nepřičetný a za své jednání neodpovědný.
84. Soud připomíná, že kázeňským přestupkem je podle § 46 odst. 1 ZVTOS zaviněné porušení zákonem stanovené nebo na jeho základě uložené povinnosti, pořádku nebo kázně během výkonu trestu. Podle § 47 odst. 1 věty první ZVTOS lze kázeňský trest uložit, jen jsou-li náležitě objasněny okolnosti kázeňského přestupku a prokázána vina odsouzeného. Žalobce v případě všech stíhaných přestupků doznal, že se stíhaného jednání dopustil.
85. K odpovědnosti za kázeňské přestupky dle ZVTOS postačuje (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2022, č. j. 3 As 307/2020–44, bod 16) ve smyslu subsidiární aplikace § 15 odst. 1, 3 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, zavinění z nedbalosti (pachatel *věděl*, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí, nebo *nevěděl*, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl). Žalobce nezpochybňoval závěr žalované, že věděl, že může jednat protiprávně, pokud zničí svěřené vědro a stiskne tísňovou signalizaci. Žalobce však nejméně bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že zájem chráněný zákonem neporuší proto, že jednal v afektu v nevyhovujícím psychickém stavu. Žalovaná dospěla ve svých rozhodnutích k závěru, že žalobce jednal úmyslně. Soud s tímto ztotožňuje, protože podle § 15 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich je přestupek spáchán úmyslně, jestliže pachatel *chtěl* svým jednáním porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, nebo *věděl*, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, s tím byl srozuměn. Nejméně nepřímý

úmysl žalobce je zřejmý z toho, že žalobce v kázeňském řízení nezpochybňoval, že věděl, že může jednat protiprávně, pokud zničí svěřené vědro a stiskne tíšňovou signalizaci, a byl s tím smířen. Žalovaná tedy při posouzení zavinění žalobce nepochybila. Soud poukazuje na to, že žalobce nezpochybňoval zjištění, že vědro zničil ve vzteku (srov. výrok rozhodnutí o uložení kázeňského trestu předcházejícího napadenému rozhodnutí III) a že sám žalobce ve svém vyjádření ke spáchání kázeňského přestupku ze dne 22. 12. 2022 uvedl, že tíšňový hlásič zmáčkl omylem, když se o něj lehce opřel. Žalovaná správně vyšla z toho, že nevznikly pochybnosti o přičetnosti žalobce vzhledem k posouzení psychologa z pohovorů s žalobcem. Lze tedy uzavřít, že okruh žalobních námitek týkajících se zavinění, nebyl důvodný, neboť žalovaná při zjišťování formy zavinění vycházela z žalobcových tvrzení a okolností spáchaných přestupků, kdy z psychologického vyšetření žalobce nevyplývalo, že by duševní porucha žalobci znemožňovala rozpoznat protiprávnost svého jednání nebo své jednání ovládat.

86. Soud dodává, že žalobce v průběhu kázeňského řízení, které vyústilo ve vydání napadeného rozhodnutí III, uplatnil argumentaci pouze ve vztahu ke kázeňskému přestupku spočívajícímu ve stisknutí tíšňové signalizace. Žalobcova argumentace nebyla konzistentní. Ve vyjádření ke spáchání kázeňského přestupku ze dne 22. 12. 2022 žalobce tvrdil, že tíšňový hlásič zmáčkl omylem, protože se o něj lehce opřel. Ve vyjádření před uložením kázeňského trestu ze dne 4. 1. 2023 žalobce začal tvrdit, že tíšňovou signalizaci stiskl z důvodu svého nepříznivého psychického stavu. Na této argumentaci setrval i ve stížnosti proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu ze dne 6. 1. 2023. V závěrečném návrhu před soudem žalobce uvedl, že vědro rozšlapal a tíšňovou signalizaci stiskl záměrně proto, že ho dozorci uráželi, tykali mu a dopouštěli se na něm psychického a fyzického teroru – tíšňovým voláním se žalobce chtěl domoci rozhovoru s vychovatelem a speciálním pedagogem. Ve vztahu ke kázeňskému přestupku, který byl předmětem napadeného rozhodnutí IV, žalobce v závěrečném návrhu před soudem uvedl, že tíšňový hlásič zmáčkl, protože se cítil v ohrožení života, neboť jej dozorci každý den uráželi a tykali mu. Popsané změny tvrzení žalobce nemohly podpořit věrohodnost tvrzení žalobce o důvodu, proč žalobce tíšňový hlásič použil. Argumentace psychickým stavem žalobce byla jedinými z jeho tvrzení, která mohla mít vliv na předmětné kázeňské řízení. Argumentace žalobce stran obecných poměrů fungování a organizace ve věznici Ostrov nebyla pro kázeňské řízení relevantní. Žalovaná žalobcovu argumentaci ohledně jeho psychického stavu vypořádala v napadeném rozhodnutí III, když uvedla, že žalobce opakovaně absolvoval pohovor u psycholožky. Na základě těchto pohovorů bylo zjištěno, že žalobce je přičetný a za své jednání odpovědný. Skutečnost, že žalobce pohovory u psycholožky absolvoval, byla zřejmá i z jeho tvrzení v průběhu řízení o kázeňském přestupku.

D. Nestrannost a pravomoc VVT

87. U napadených rozhodnutí III a IV žalobce namítl, že VVT, který je vydal, se měl vyloučit, protože nemohl ve věci nestranně rozhodnout, neboť se žalobce v podané stížnosti a svém vyjádření vyjadřoval k jeho osobě.
88. Žalobce má tedy VVT za podjatého z důvodu, že se žalobce k němu ve svých podáních vyjadřoval. Podle přiměřeně použitelného § 14 správního řádu je úřední osoba vyloučena, pokud o ní lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti.

89. Žalobce podjatost VVT ve správních řízení nenamítal. V žalobách argumentoval svými vyjádřeními na adresu VVT ve svých podáních. V závěrečném návrhu zástupce žalobce odkázal na předchozí rozhodovací činnost osob, které ve věcech napadených rozhodnutí rozhodovaly. Z obsahu správních spisů nevyplývá soudu jediný důvod k pochybnosti, že VVT (ani jiná osoba rozhodující ve věcech napadených rozhodnutí) měl zájem na výsledku řízení s ohledem na svůj poměr k žalobci, tvrdí žalobce. Žalobce ani konkrétně neuvedl, jaké jeho vyjádření o VVT v jakém jeho konkrétním podání by mělo ovlivnit jeho poměr k žalobci a jak se změna jeho poměru v důsledku podání žalobce konkrétně projevila v napadených rozhodnutích III a IV, resp. jaké jiné osoby ve věcech žalobce rozhodovaly a proč by měly vzniknout důvodné pochybnosti o jejich nepodjatosti. Soud nebyl povinen toto ve spisech vyhledávat.
90. Soud obecně dodává, že při posuzování potenciální podjatosti úředních osob lze přiměřeně vyjít z judikatury týkající se podjatosti soudců. Jak uvedl Ústavní soud v nálezu ze dne 27. 11. 1996, sp. zn. I. ÚS 167/94, posouzení podjatosti má spočívat v „*objektivní [úvaze], zda – s ohledem na okolnosti případu – lze mít za to, že by soudce [zde správní orgán – pozn. soudu] podjatý mohl být*“. Podjatost nemůže být založena pouze subjektivními pochybnostmi účastníka řízení. Nestrannost je především subjektivní psychickou kategorií, vyjadřující vnitřní psychický vztah rozhodujícího subjektu k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení, jejich právním zástupcům atd.), o níž je schopen relativně přesně referovat toliko rozhodující subjekt sám. Pouze takto úzce pojiímaná kategorie nestrannosti by však v praxi nalezla stěží uplatnění vzhledem k obtížné objektivní přezkoumatelnosti vnitřního rozpoložení rozhodujícího subjektu. Kategorii nestrannosti je proto třeba vnímat širě, také v rovině objektivní. Za objektivní ovšem nelze považovat to, jak se nestrannost pouze subjektivně jeví vnějšímu pozorovateli (účastníkovi řízení), nýbrž i to, zda reálně existují objektivní okolnosti, které by mohly vést k legitimním pochybnostem o tom, že rozhodující subjekt určitým – nikoliv nezaujatým – vztahem k věci disponuje. Nestrannost představuje ideální typ, který nikdy nelze naplnit absolutně a je možné se k němu pouze přibližovat, což je dáno jeho sociální povahou. Nestrannost (nezávislost na stranách) představuje neexistenci vztahu správního orgánu k účastníkovi či účastníkům řízení, kdy pojem účastník řízení lze chápat jak v obecné, tak i v konkrétní rovině (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 7. 3. 2007, sp. zn. I. ÚS 722/05). Vyloučení rozhodujícího subjektu z projednávání a rozhodování věci má být založeno nikoliv na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnost o jeho nepodjatosti (srov. již citovaný nálezy Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 167/94).
91. Podjatost VVT tedy nemohla být založena pouze žalobcovými subjektivními dojmy. Pokud by vyjádření účastníka řízení o úřední osobě měla bez dalšího vést k vyloučení úřední osoby, znamenalo by to, že by účastník svými vyjádřeními mohl způsobit, která úřední osoba by byla z rozhodování vyloučena a takto ovlivnit, kdo by v jeho věci rozhodoval, ab absurdum by neměl kdo o kázeňských trestech rozhodovat.
92. Dále žalobce obecně namítl ve vztahu k napadeným rozhodnutím III a IV, že z ničeho nevyplývá, že by VVT měl pravomoc o jeho stížnostech rozhodnout. Podle § 52 odst. 3 věta první ZVTOS platí, že o stížnosti rozhodne do 5 pracovních dnů od jejího podání ředitel věznice nebo k tomu zmocněný zaměstnanec Vězeňské služby. Žalobce netvrdil, že a proč VVT neměl o jeho stížnostech rozhodovat, přičemž soud nebyl oprávněn ani

povinen precizovat toto tvrzení za žalobce, kdy z ničeho nevyplývá, že by VVT nebyl osobou oprávněnou vydat napadená rozhodnutí III a IV.

E. Ubytování na oddílech

93. Ve vztahu k napadenému rozhodnutí I žalobce v žalobě namítl, že se před uložením kázeňského trestu neúspěšně pokoušel vysvětlit VVT, že odmítá další oddíly, totiž že na oddílech H3 a D mu bylo odsouzenými vyhrožováno brutálním násilím a byl vystaven pokusům šikany, což oznámil dozorcům a ti ho z oddílu vždy odvedli. Žalobce měl od ostatních vězňů obdobné negativní informace o ostatních oddílech, a proto je odmítl.
94. Věrohodnost popsané argumentace žalobce nepodpořilo vyjádření žalobce v rámci jeho závěrečného návrhu před soudem, kdy v rozporu se svými vlastními žalobními tvrzeními uvedl, že příkazu k ubytování uposlechl.
95. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí I a jemu předcházejícího rozhodnutí o uložení kázeňského trestu žalobci vyplývá, o jaké skutečnosti žalovaná tato rozhodnutí opřela a že se vypořádala s námitkami žalobce. Tato rozhodnutí obsahují v přiměřené míře důvody, pro které byl žalobci uložen kázeňský trest. Je z nich patrný průběh i výsledek kázeňského řízení a podklady, na základě kterých žalovaná dospěla ke svým závěrům.
96. Soud aprobejuje vypořádání námitek žalobce žalovanou. Soud je stejně jako žalovaná toho názoru, že nebylo prokázáno, že žalobce sdělil takové údaje, které by zpochybnilly jeho povinnost uposlechnout příkazu k ubytování. Pokud jde o oddíly E, A1 a A2, žalobce nepochybně, že na nich nikdy ubytován nebyl, žádné výhrady k nim nesdělil, a přesto je odmítl. Pokud jde o oddíl D, žalobce odmítl sdělit konkrétní informace, které by jej vedly k oprávněnému odmítnutí splnění příkazu k ubytování, a šetřením OPAS nebyla potvrzena ani obecná vyjádření žalobce.
97. Žalovaná tedy v napadeném rozhodnutí I řádně vypořádala námitku žalobce, že se žalobce nechce vrátit na oddíl D z důvodu výhrůžek násilím, když uvedla, že mu nabídla i jiné oddíly, na kterých žalobce nemohl mít žádné problémy, protože na nich doposud ubytován nebyl. Stejně tak vypořádala tvrzení žalobce, že nevyčkala šetření OPAS, když uvedla, že tímto šetřením nebylo zjištěno, že by žalobci někdo ubližoval. Žalobní argumentace vztahující se k oddílu H3 byla mimoběžná, protože toho se stíhané jednání nijak netýkalo. Důvodem odmítnutí ubytování na oddílech E, A1 a A2 a D nemohlo být tvrzení žalobce, že od ostatních vězňů měl o nich negativní informace – takové tvrzení zprostředkované informace nemohly zakládat oprávněný důvod odmítnutí ubytování na těchto oddílech. Jelikož s tímto tvrzením přišel žalobce až v žalobě, žalovaná nemohla pochybit tím, že se k němu v napadeném rozhodnutí I nevyjádřila.
98. Soud dodává, že žalobcem uváděné důvody nepřijetí určeného ubytování žalobce ze spáchání kázeňského přestupku nevyvíňovaly. Pokud měl žalobce za to, že určené oddíly nejsou pro něj z jakýchkoli důvodů vhodné, mohl na to upozornit žalovanou či se bránit zákonnou cestou (například formou žádosti či stížnosti podle § 26 odst. 1 ZVTOS nebo podle § 23 odst. 7 ŘVTOS), nikoliv úmyslným neuposlechnutím příkazu, tedy spácháním kázeňského přestupku. Žalobce byl podle § 28 odst. 1 ZVTOS povinen uposlechnout příkaz, třebaže s ním nesouhlasil a třebaže měl za to, že byl nezákonný. Tuto povinnost by neměl snad jen v případě, kdy by byl příkaz zaměstnance evidentním excesem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2020, č. j. 5 As 313/2019 - 28, bod 36). Za zjevný exces však příkaz k ubytování na oddílu věznice považovat nelze.

F. Nekuřácké oddíly

99. Ve vztahu k napadenému rozhodnutí I žalobce namítl, že upozornil VVT na to, že je nekuřák a na všech oddílech se kouří. Tímto žalobce argumentoval poprvé v žalobě, tudíž napadené rozhodnutí I nemůže trpět nezákonností z důvodu, že se k němu žalovaná v napadeném rozhodnutí I nevyjádřila.
100. Podle § 23 odst. 7 řádu výkonu trestu se na základě vlastní žádosti odsouzený nekuřák umístí vždy odděleně od odsouzených kuřáků. Žalobce netvrdil, že žádal před umístěním na oddíl o to, aby oddíl byl nekuřácký. Žalobce jen tvrdil, že upozornil VVT na to, že je nekuřák a na všech oddílech se kouří. Žalobce neuvedl, že by toto upozornění učinil před příkazem k ubytování, ani že by ubytování odmítl z důvodu, že šlo o nekuřácké oddíly. Jelikož v průběhu kázeňského řízení žalobce argumentoval výlučně výhrůžkami spoluvězňů, považuje soud za nynější argumentaci žalobce svým nekuřáctvím za účelovou. Jelikož tedy nebylo prokázáno, že žalobce něčeho v souvislosti se svým nekuřáctvím před umístěním na oddíly žádal a sděloval, že je nekuřák, nešlo o důvodnou žalobní námitku.
101. Pokud se jednalo o žalobcova tvrzení o zaujatosti VVT vůči žalobci a o jeho motivaci žalobce kázeňsky trestat, ze skutečností zjištěných v řízení o kázeňském přestupku nevyplývá důvodnost této žalobní argumentace. Nic nenásvědčuje tomu, že by VVT byl proti žalobci zaujatý a měl by snad zneužívat mocenské nerovnováhy mezi žalobcem a žalovanou.

G. Ležení ve stanovené denní době

102. Žalobce nepopíral, že porušil řád věznice, když ve stanovenou dobu ležel na lůžku. Žalobce potvrdil ve vyjádření v záznamu o kázeňském přestupku, že absolvoval vyšetření u lékaře, který neshledal, že by zdravotní stav žalobce odůvodňoval ležení. V kázeňském řízení se žalobce obhajoval výlučně tím, že ležel, protože ho bolela záda a krční páteř.
103. V žalobě žalobce setrval na své argumentaci bolestmi zad a nově přidal tvrzení o neléčené tříselné kýle a biorytmu. Onemocnění tříselné kýly je podle žaloby ověřitelné u lékaře VS, ale subjektivní bolest zad lékař potvrdit nemůže, a proto lékaři bolesti zad jako důvod lehu neuznávají. Vzhledem k rozdílům biorytmu žalobce a stanoveného denního a nočního režimu byl žalobce spánkově deprivován, a proto ležel. I k věrohodnosti této argumentace žalobce nepřispělo vyjádření žalobce v rámci jeho závěrečného návrhu před soudem, kdy v rozporu se svými vlastními předchozími tvrzeními uvedl, že ležel v důsledku svého onemocnění únavovým syndromem.
104. V prvoinstančním rozhodnutí, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí II, vychovatel uvedl, že ověřil, že lékař po vyšetření žalobce neshledal, že by zdravotní stav žalobce odůvodňoval jeho ležení ve stanovenou denní dobu.
105. Námitky jsou nedůvodné. Žalobce neprokázal, že by mu jeho zdravotní stav znemožňoval dodržovat stanovený denní režim. Jeho tvrzení byla vyloučena výsledkem lékařského vyšetření. Navíc se současná obhajoba žalobce tříselnou kýlou a biorytmem jeví jako nevěrohodná, protože s ní žalobce přišel poprvé až v soudním řízení správním, kdy stížnost proti prvoinstančnímu rozhodnutí žalobce nijak neodůvodnil. Žalovaná tedy nepochybila, když se zdravotním stavem žalobce nezabývala, pokud to učinil již vychovatel v prvoinstančním rozhodnutí, které s napadeným rozhodnutím II tvoří jeden celek. Argumentace žalobce obecnou praxí lékařů je mimoběžná. Pokud jde o biorytmus, výkon trestu odnětí svobody s sebou nese velké množství naprosto zásadních omezení při naplňování času života. Jedním z nich je i nutnost přizpůsobení se stanovenému režimu

dne a noci, který může někomu konvenovat a jinému přinášet značný diskomfort. Toto nepohodlí je však součástí opatření, která musí odsouzení snášet, ledaže jejich individuální onemocnění činí z tohoto opatření nepřiměřený zásah, resp. vylučuje schopnost odsouzeného stanovený režim dodržovat. Žádné takové onemocnění žalobce netvrdil ani neprokázal.

106. Soud uzavírá, že lékař neshledal důvody pro to, aby žalobci umožnil ležet na lůžku mimo určenou denní dobu a žádná jiná tvrzení žalobce v průběhu kázeňského řízení nepředložil - jeho stížnost proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu, která byla napadeným rozhodnutím II zamítnuta, byla blanketní. Žalobce nemohl účinně namítat, že se žalovaná nevypořádala s jeho námitkami, když v podané stížnosti žádné nevznesl (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2008, č. j. 7 Afs 54/2007-62, publ. pod č. 1742/2009 Sb. NSS).

H. Rozhodnutí soudu

107. K opakovaným námitkám žalobce, že je otázkou, zda žalobce byl schopen ovládnout své jednání, soud uvádí, že žalobní body, které jsou ve formě pochybností a domněnek, nikoliv ve formě konkrétních tvrzení, nelze považovat za dostatečně precizované žalobní body (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, publ. pod č. 2162/2011 Sb. NSS, bod 20). Žalobce obdobné námitky neuplatnil v průběhu řízení o kázeňském přestupku.
108. Soud souhrnně dodává, že žalobce formuloval celou řadu zcela obecných tvrzení (postup žalované v rozporu s § 2 odst. 1, 3 a 4 správního řádu, v rozporu s § 3 správního řádu, porušení § 50 správního řádu, porušení § 68 odst. 3 správního řádu nebo zjevné překročení mezí správního uvážení). Podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. musí být z žalobních bodů, jako obligatorní náležitosti žaloby, patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. *Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami* (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005–58, publ. pod č. 835/2006 Sb. NSS). Žalobce vytýkaná porušení zmíněných ustanovení správního řádu nespojil se skutkovými výtkami. Proto je soud nepovažoval za žalobní body.
109. Žaloby žalobce neobsahovaly žalobní body, které by vedly soud k závěru o nicotnosti, nepřezkoumatelnosti ani nezákonnosti napadených rozhodnutí. Žalobce věrohodně nezpochybnil skutkový stav zjištěný správními orgány ani jeho právní kvalifikaci. Správní orgány v řízení o kázeňských přestupcích žalobce opatřily dostatečnou sadu důkazů, které jsou ve svém souhrnu dostatečnou a přesvědčivou oporou pro závěr, že se žalobce příslušných kázeňských přestupků dopustil, a zároveň neexistují žádné rozumné důvody k pochybám o věrohodnosti a úplnosti skutkových zjištění pro posouzení viny žalobce. Žalobní argumentace byla, jak bylo výše uvedeno, irrelevantní, příp. nevěrohodná. Soud připomíná, že rozhodování o kázeňských přestupcích vězňů jsou ovlivněna zásadou rychlosti a neformálností s cílem efektivního zajištění bezpečnosti a pořádku ve věznicích.
110. Soud neshledal žádnou z žalobních námitek důvodnou, a proto všechny čtyři žaloby výroky I až IV rozsudku podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

VIII.

Náklady řízení

111. Výrokem V tohoto rozsudku soud žádnému z účastníků řízení nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci neměl úspěch (srov. § 60 odst. 1 s. ř. s. *a contrario*) a žalovaná se vzdala práva na náhradu nákladů řízení ve vyjádření k žalobám.
112. Státu nevzniklo právo proti neúspěšnému žalobci na náhradu nákladů řízení, které zaplatí na odměnu žalobci ustanoveného zástupce, protože žalobce byl výrokem I usnesení ze dne 13. 3. 2023, č. j. 57 A 15/2023-47, zcela osvobozen od soudních poplatků (srov. § 60 odst. 4 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 10. října 2023

Mgr. Lukáš Pišvejc v.r.
předseda senátu